

Dosarul nr. 3ra-56/22
2-19205137-01-3ra-19012022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: A. Paniș)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Negru, V. Clima)

Î N C H E I E R E

16 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Aliona Miron
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Consiliul Audiovizualului,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în
judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „REFORMA ART” împotriva
Consiliului Audiovizualului cu privire la anularea actului administrativ individual
defavorabil,

împotriva deciziei din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respins apelul depus de Consiliul Audiovizualului, admis apelul depus de
Societatea cu Răspundere Limitată „REFORMA ART”, casată integral hotărârea din
21 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și emisă o nouă decizie,

c o n s t a t ă :

La data de 27 decembrie 2019 Societatea cu Răspundere Limitată
„REFORMA ART” (în continuare – S.R.L. „REFORMA ART”), reprezentată de
avocatul Dumitru Pavel a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului
Audiovizualului cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta S.R.L. „REFORMA
ART” a menționat că, prin decizia Consiliului Audiovizualului nr.60/2014 din
09 decembrie 2019, s-a decis de a sancționa cu amendă în mărime de 10000 de lei
S.R.L. „REFORMA ART”, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, în
conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. i) din Codul serviciilor media audiovizuale, pentru
nerespectarea prevederilor art. 24 alin. (2) din Codul nominalizat și refuzul de a pune

la dispoziția Consiliului Audiovizualului înregistrările serviciului media audiovizual. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale, S.R.L. „REFORMA ART” a fost obligată să difuzeze textul sancțiunii în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principalul program audiovizual de știri, în cazul serviciilor media audiovizuale generaliste și/sau de știri: „Consiliul Audiovizualului a aplicat amendă în mărime de 10000 de lei postului de televiziune „Jurnal TV”, pentru nerespectarea prevederilor art. 24 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale și refuzul de a pune la dispoziția Consiliului Audiovizualului înregistrările serviciului media audiovizual, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. i) din Codul serviciilor media audiovizuale”. Să prezinte în termen de 48 de ore de la aducerea la cunoștință a deciziei un raport despre executarea pct. 3 al deciziei, ce va include data și ora difuzării textului sancțiunii.

Reclamanta a invocat că, la data de 06 noiembrie 2019 în adresa Consiliului Audiovizualului a parvenit petiția din partea domnului Alexei Mîndru, în care se menționa că la data de 02 noiembrie 2019, ora de difuzare 23:13, postul de televiziune „Jurnal TV” a difuzat emisiunea „Doctor Foster”, în cadrul căreia a fost utilizat un limbaj indecent, vulgar, care atentează la valorile morale și spirituale ale societății prin conținutul dialogului dintre cei doi protagoniști ai programului, ce conține numeroase cuvinte obscene, iar simbolul vârstei admise pentru vizionarea programului dat era indicat „de la 12 ani”, solicitându-i Consiliului Audiovizualului efectuarea monitorizării postului de televiziune „Jurnal TV”, în perioada de referință, adoptarea unei decizii în baza legislației în vigoare, ca rezultat al monitorizării cu informarea despre decizia adoptată în raport cu situația indicată în petiție.

Drept urmare, prin scrisoarea nr. 839 din 08 noiembrie 2019 Consiliul Audiovizualului a remis S.R.L. „REFORMA ART” copia petiției nominalizate cu propunerea de a se expune asupra acesteia.

Reclamanta a relatat că, prin răspunsul din 15 noiembrie 2019 a comunicat Consiliului Audiovizualului poziția sa, menționând expres că faptele expuse de petiționarul Alexei Mîndru nu sunt veridice, deoarece la data de 02 noiembrie 2019, după ora 23:00 nu a fost difuzat filmul „Doctor Foster”.

Ulterior, prin scrisoarea Consiliului Audiovizualului din 18 noiembrie 2019, invocându-se prevederile art. 83 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale, de la S.R.L. „REFORMA ART” au fost solicitate înregistrările emisiei postului de televiziune „Jurnal TV” pentru ziua de 02 noiembrie 2019.

Reclamanta S.R.L. „REFORMA ART” a menționat că, prin răspunsul din 20 noiembrie 2019 a adus la cunoștință Consiliului Audiovizualului despre imposibilitatea prezentării înregistrărilor video solicitate, din cauza unor deficiențe tehnice. Totodată, a comunicat că în intervalul orelor invocate în petiție a fost difuzat filmul de autor „31-й рейс”, achiziționat prin intermediul organizației „European Endowment for Democracy”, care a pus la dispoziția reclamantei o listă de opere spre difuzare, selectate de specialiștii organizației date. Acest film a obținut în anul 2012 premiul pentru cel mai bun film de lung metraj la festivalul rus de filme de autor „Артдокфест”, la răspuns fiind anexate informații despre filmul difuzat.

La data 26 decembrie 2019 S.R.L. „REFORMA ART” a recepționat decizia Consiliului Audiovizualului nr.60/2014 din 09 decembrie 2019 și scrisoarea nr. 931 din 23 decembrie 2019, prin care a fost somată despre necesitatea executării deciziei nominalizate în termen de 48 de ore.

Făcând referire la art. 84 alin. (1) și (2) din Codul serviciilor media audiovizuale, reclamanta a invocat că această normă nu conține o definiție clară a noțiunii de abatere în domeniul audiovizual, însă, astfel de noțiuni sunt stipulate în Codul contravențional și în Codul civil, care urmează a fi aplicate în modul corespunzător.

Indicând dispozițiile art. 10 din Codul contravențional, art. 20 și art. 1398 din Codul civil, reclamanta a remarcat că esența normelor menționate, dar și a răspunderii în general, se rezumă la certitudinea că o persoană poate purta răspundere doar pentru o faptă pe care o săvârșește cu vinovăție și doar dacă aceasta este stabilită prin lege.

Reclamanta a susținut că, reieșind din axiomele răspunderii juridice nu este vinovată pentru fapta imputată, mai mult, faptele imputate sunt contradictorii.

Reclamanta a indicat, că a fost sancționată pentru pretinsa faptă că nu a asigurat păstrarea unei copii a programului audiovizual inclus în serviciul media audiovizual cel puțin 30 de zile din data difuzării și pentru insinuarea că a refuzat să pună la dispoziția Consiliului Audiovizualului înregistrările media audiovizuale, fapte ce nu pot exista concomitent și se exclud reciproc, deoarece neasigurarea păstrării unei copii a programului, presupune că postul nu are această înregistrare și astfel, nu poate fi vorba despre refuzul de a o pune la dispoziția Consiliului Audiovizualului. Astfel, refuzul de a pune la dispoziția Consiliului Audiovizualului a înregistrării presupune, în mod obligatoriu, că postul deține această înregistrare și în mod intenționat refuză să o transmită Consiliului Audiovizualului.

Reclamanta a declarat că asigură înregistrarea propriei emisii și păstrează aceste înregistrări pentru perioade și mai mari de 30 de zile. Această arhivă este stocată, conform tehnicienilor, pe două unități de stocare: curentă și de bază. În arhiva curentă sunt stocate informațiile pentru câteva zile (până la 5 zile), care, în mod automat, se transmit pe stocarea de bază la expirarea termenului dat, iar stocarea are loc doar în format electronic, pe unitate HDD și nu pe peliculă magnetică. Sistemul este asistat de un complex de acumulatori, care asigură cu curent electric neîntrerupt tot procesul. Cu toate că au fost luate măsurile de protecție cuvenite, din cauza uzurii sau a suprasolicitării, sistemul dă erori, care nu depind de factorul uman.

Reclamanta a relatat că, la data de 03 noiembrie 2019 a avut loc turul doi al alegerilor locale generale, eveniment ce a fost intens mediatizat, inclusiv și de postul „Jurnal TV”, fiind unul de importanță majoră și de interes sporit. Mediatizarea a inclus mai multe transmisiuni pe viu, inclusiv cu dezbateri din studio, fapt ce a dus la consumul rapid al spațiului destinat arhivării curente, iar în consecință și la suprasolicitarea sistemului și ștergerea arhivei curente, pentru zilele de 1 și 2 noiembrie și parțial pentru ziua de 3 noiembrie 2019, fapt ce reiese și din nota directorului tehnic „Jurnal TV” din 04 noiembrie 2019.

Prin urmare, reclamanta a considerat că nu poate exista fapta imputată de neasigurare a păstrării unei copii a programului audiovizual inclus în serviciul media

audiovizual cel puțin 30 de zile din data difuzării, ce impune o acțiune intenționată din partea postului de televiziune, pe când, în situația dată, S.R.L. „REFORMA ART” a întâmpinat defecțiuni tehnice, ce au făcut imposibilă păstrarea unor programe în anumite zile. Este un caz de accident, datorat unor condiții tehnice imprevizibile, iar despre aceste deficiențe și dificultăți Consiliul Audiovizualului a fost informat în modul corespunzător.

Suplimentar, reclamanta a relevat că este neîntemeiată poziția Consiliului Audiovizualului despre fapta imputată privind refuzul de a pune la dispoziția acestuia înregistrările media audiovizuale, deoarece S.R.L. „REFORMA ART” nu avea aceste înregistrări, iar însăși definiția faptei nominalizate presupune că aceste înregistrări există și vinovatul intenționat refuză să le pună la dispoziția Consiliului Audiovizualului. Pe când circumstanțele reale atestă că asemenea înregistrări S.R.L. „REFORMA ART” nu le avea și nu avea cum să le pună la dispoziția Consiliului Audiovizualului.

Reclamanta a indicat că acționând cu bună-credință, a informat direct Consiliul Audiovizualului despre opera audiovizuală, ce a fost difuzată în intervalul orar indicat de petiționar, a expediat articole relevante despre acea operă audiovizuală, a indicat paginile web de unde această operă poate fi vizualizată și, respectiv, analizată, pentru a vedea dacă fapta imputată de pretinsul petiționar putea constitui o abatere.

Reclamanta a solicitat anularea deciziei Consiliului Audiovizualului nr 60/204 din 09 decembrie 2019, pe motivul că aceasta este una ilegală și vădit neîntemeiată.

Prin hotărârea din 21 august 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „REFORMA ART” a fost admisă parțial. S-a anulat parțial decizia Consiliului Audiovizualului nr.60/204 din 09 decembrie 2019, în partea admiterii petiției lui Alexei Mîndru și în partea cuantumului amenzii de 10000 de lei, cu stabilirea în această parte a cuantumului amenzii de 5000 de lei și în partea constatării refuzului de a pune la dispoziția Consiliului Audiovizualului a înregistrărilor serviciului media audiovizual solicitat. S-a indicat că drept efect al anulării parțiale a deciziei nr.60/204 din 09 decembrie 2019 în partea obligării difuzării textului sancțiunii aplicate, urmează a fi ajustat textul necesar a fi difuzat de S.R.L. „REFORMA ART” la soluția instanței de judecată, în rest decizia Consiliului Audiovizualului nr.60/204 din 09 decembrie 2019 s-a menținut fără modificări.

La data de 08 septembrie 2020 S.R.L. „REFORMA ART”, reprezentată de avocatul Dumitru Pavel a depus apel împotriva hotărârii din 21 august 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe în partea referitoare la respingerea acțiunii (f.d. 74).

La data de 17 septembrie 2020, prin intermediul poștei electronice și la data de 18 septembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Consiliul Audiovizualului a depus apel împotriva hotărârii din 21 august 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, prin care a solicitat casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată depuse de S.R.L. „REFORMA ART” (f.d.75-76, 77).

Hotărârea motivată din 21 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost notificată avocatului Dumitru Pavel, care reprezintă interesele S.R.L. „REFORMA ART” la data de 04 ianuarie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr. DS800510349AS, anexat la actele cauzei (f.d. 96).

Hotărârea motivată din 21 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost notificată Consiliului Audiovizualului la data de 05 ianuarie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr. DS800510348AS, anexat la actele cauzei (f.d. 97).

La data de 29 decembrie 2020, prin intermediul poștei electronice S.R.L. „REFORMA ART”, reprezentată de avocatul Dumitru Pavel a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 21 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii, prin care să fie dispusă admiterea integrală a cererii de chemare în judecată depuse de S.R.L. „REFORMA ART” și anularea integrală a deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 60/204 din 09 decembrie 2019 cu privire la examinarea petiției dlui Alexei Mîndru (f.d. 100-107).

La data de 02 februarie 2021 Consiliul Audiovizualului a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 21 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată depuse de S.R.L. „REFORMA ART” (f.d. 111-115).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind depuse în termen apelurile S.R.L. „REFORMA ART” și Consiliului Audiovizualului împotriva hotărârii din 21 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin decizia din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de Consiliul Audiovizualului. În baza apelului S.R.L. „REFORMA ART”, s-a casat integral hotărârea din 21 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă decizie, prin care, în baza acțiunii în contestare depuse de S.R.L. „REFORMA ART”, s-a anulat în tot actul administrativ individual defavorabil emis de către Consiliul Audiovizualului, decizia nr. 60/204 din 09 decembrie 2019 cu privire la examinarea petiției dlui Alexei Mîndru.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a făcut referire la art. 24 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale (în redacția în vigoare la data realizării raportului juridic litigios), care prevede că furnizorul de servicii media trebuie să păstreze o copie a fiecărui program audiovizual inclus în serviciul media audiovizual liniar cel puțin 30 de zile de la data difuzării acestuia.

Totodată, instanța de apel a scos în evidență prevederile art. 74 alin. (4) lit. c) din Codul serviciilor media audiovizuale, potrivit cărora Consiliul Audiovizualului examinează și soluționează petițiile și sesizările privind activitatea furnizorilor de servicii media, furnizorilor serviciilor de platformă de partajare a materialelor video și a distribuitorilor de servicii media, inclusiv cu privire la dreptul de autor și la drepturile conexe.

Instanța de apel a notat că potrivit dispozițiilor art. 83 alin. (1)-(3) lit. c), (8)-(13) din Codul serviciilor media audiovizuale, supravegherea respectării prevederilor prezentului cod și sancționarea încălcărilor, precum și controlul îndeplinirii

obligațiilor și a deciziilor adoptate în temeiul și pentru aplicarea prezentului cod revin Consiliului Audiovizualului.

Instanța de apel a reținut că în activitatea de supraveghere și control, Consiliul Audiovizualului solicită informațiile și actele necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului cod. Solicitantul indică temeiul legal, scopul solicitării și termenul prezentării informației. Consiliul Audiovizualului exercită controlul ca urmare a petiției depuse de către o persoană fizică sau juridică. Consiliul Audiovizualului examinează sesizarea sau petiția în lipsa subiecților interesați dacă a fost respectată procedura informării prealabile a acestora. Deciziile adoptate de către Consiliul Audiovizualului, în condițiile alin.(3), sânt constituite din partea descriptivă, motivarea și dispozitivul. Partea descriptivă se referă la temeiurile de fapt și de drept în baza cărora a fost efectuat controlul, precum și la pretențiile și argumentele în apărare, invocate de subiecții interesați, rezultatele controlului efectuat de către Consiliul Audiovizualului, alte circumstanțe importante. În motivare se indică încălcările depistate în urma efectuării controlului sau lipsa acestora, argumentele și probele pe care se întemeiază concluziile privind rezultatele controlului, precum și prevederile legale de care s-a condus Consiliul Audiovizualului. Dispozitivul deciziei cuprinde concluzia Consiliului Audiovizualului privind admiterea sau respingerea integrală ori parțială a sesizării sau a petiției, sancțiunea aplicată, măsurile ce obligă subiecții interesați la o acțiune sau inacțiune, calea și termenul de atac al deciziei, termenul de executare și măsurile necesare pentru asigurarea executării deciziei. Consiliul Audiovizualului contribuie plenar la soluționarea sesizărilor și a petițiilor pe cale amiabilă.

Suplimentar, instanța de apel a menționat că în corespundere cu art. 84 alin. (1), (2), (5) lit. i), (11), (12) din Codul serviciilor media audiovizuale, furnizorii de servicii media, furnizorii de servicii de platformă de partajare a materialelor video și distribuitorii de servicii media poartă răspundere pentru încălcarea legislației în domeniul audiovizualului în conformitate cu prezentul articol și cu legislația în vigoare. Pentru încălcarea prevederilor prezentului Cod, Consiliul Audiovizualului aplică sancțiuni stabilite individual, în funcție de gravitatea încălcării, de efectele acesteia, precum și de frecvența încălcărilor comise în ultimele 12 luni. Se sancționează cu amendă de la 5000 de lei la 10000 de lei furnizorii de servicii media și distribuitorii de servicii media care au comis următoarele încălcări: nerespectarea prevederilor art.24 alin.(2) și (3) și refuzul de a pune la dispoziția Consiliului Audiovizualului înregistrările serviciului media audiovizual. Furnizorul de servicii media sau distribuitorul de servicii media căruia i s-a aplicat una dintre sancțiunile prevăzute de prezentul articol are obligația de a comunica publicului motivele și obiectul sancțiunii în modul indicat de Consiliul Audiovizualului în decizia privind aplicarea sancțiunii. Textul sancțiunii se difuzează în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principalul program audiovizual de știri, în cazul serviciilor media audiovizuale generaliste și/sau de știri, în conformitate cu decizia respectivă a Consiliului Audiovizualului.

Făcând referire la prevederile pct. 2 din decizia Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 98 din 19 iulie 2012 „Cu privire la clasificarea programelor

audiovizuale în scopul protecției copiilor”, instanța de apel a menționat că programele audiovizuale care pot afecta dezvoltarea fizică, mentală sau morală a copiilor pot fi difuzate numai dacă vizionarea este restricționată printr-un sistem de acces condiționat; în lipsa unui sistem de acces condiționat, difuzarea programelor respective se poate face numai în intervalul orar permis, potrivit clasificării programului în funcție de conținutul acestuia.

În acest context, instanța de apel a relatat că punctul 8 al deciziei nominalizate statuează că criteriile, în funcție de care se clasifică producțiile cinematografice difuzate în serviciile de programe, au drept scop asigurarea protecției copilului și informarea publicului cu privire la conținutul acestora. Responsabilitatea clasificării acestor producții audiovizuale le revine titularilor de licență de emisie.

Prin urmare, instanța de apel a indicat că în acord cu pct. 9 al aceleiași decizii, criteriile generale de care titularii de licență de emisie vor ține cont în clasificarea producțiilor audiovizuale sunt următoarele: numărul și natura scenelor violente; utilizarea violenței și rolul acesteia în rezolvarea problemelor; modalitatea de prezentare prin imagini a scenelor de violență, tipul de plan utilizat, realismul reprezentării, rolul coloanei sonore în a genera frică ori angoasă; contextul în care este prezentat consumul de droguri și alcool; numărul și natura scenelor de nuditate, reprezentarea actului sexual; psihologia personajelor și reperele morale pe care acestea le oferă copiilor sau adolescenților; tipologia personajelor, scopul acțiunii acestora, gradul de violență; prezența și rolul copiilor în scene de violență; prezentarea femeii în ipostaze degradante; numărul și intensitatea scenelor de violență casnică; calitatea și tipologia limbajului; genul sau temele producțiilor audiovizuale.

Instanța de apel a menționat că în accepțiunea pct. 10 al deciziei indicate, în clasificarea producțiilor cinematografice, radiodifuzorii se vor ghida de clasificarea stabilită de producător și de clasificarea acceptată în cel puțin 2 state membre ale UE, în care filmul a fost difuzat.

Instanța de apel a relevat că potrivit dispozitivului deciziei contestate, emiterea acesteia a fost condiționată de nerespectarea prevederilor art. 24 alin. (2) Codul serviciilor media audiovizuale și prin refuzul de a pune la dispoziția Consiliului Audiovizualului înregistrările serviciului media audiovizual, ce se refereau la difuzarea realizată la 02 noiembrie 2019, după ora 23:00.

În acest sens, instanța de apel a invocat că învinuirile aduse S.R.L. „REFORMA ART” prin decizia contestată sunt contradictorii în contextul în care, în eventualitatea în care Consiliul Audiovizualului a constatat neasigurarea de către S.R.L. „REFORMA ART” a păstrării, conform exigențelor art. 24 alin. (2) al Codului serviciilor media audiovizuale, a unei copii a fiecărui program audiovizual inclus în serviciul media audiovizual liniar cel puțin 30 de zile de la data difuzării acestuia, nu este justificată constatarea privind existența refuzului de prezentare a acestei înregistrări și, viceversa, în eventualitatea în care s-a constatat existența unui refuz de prezentare a înregistrărilor serviciului media audiovizual, fapt ce presupune constatarea existenței acestora, nu este justificată constatarea privind neasigurarea păstrării în termenul vizat a înregistrărilor respective.

Subsidiar, instanța de apel a notat că odată ce legea instituie aplicarea unor sancțiuni, inclusiv pecuniare, pentru comiterea unor abateri de către furnizorul de servicii media în activitatea sa, oferă dreptul de a constata și aplica sancțiuni unei autorități, în privința acestor proceduri urmează a fi realizate efectiv garanțiile oferite de art. 6 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Instanța de apel a învederat că în cazul din speță, însă, învinuirea înaintată S.R.L. „REFORMA ART” prin decizia contestată, este lovită de un viciu fundamental în condițiile caracterului incert și contradictoriu al învinuirii respective, indicând că, în contextul deciziei contestate, reiese că amenda în mărime de 10000 de lei, ce constituie sancțiunea maximală prevăzută de art. 84 alin. (5) Codul serviciilor media audiovizuale, a fost aplicată de Consiliul Audiovizualului reieșind din cumularea a două fapte ilicite incriminate reclamantei: neasigurarea de către reclamantă a păstrării, conform exigențelor art. 24 alin. (2) al Codului sus-indicat, a unei copii a programului audiovizual difuzat la 02 noiembrie 2019 și, concomitent pentru refuzul reclamantei de a prezenta înregistrările programului pentru data indicată.

În aceste circumstanțe instanța de apel a relevat că, deoarece aceste două învinuiri se exclud reciproc, iar din textul motivării deciziei emise de Consiliul Audiovizualului nu poate fi dedus cert înlăturarea acestei neconcordanțe, rezultă că aplicarea sancțiunii a fost viciată de faptul determinării întinderii sancțiunii pecuniare/amenzii aplicate pentru un cumul de fapte pretins ilicite, fără a determina care din aceste învinuiri este determinantă.

Instanța de apel a subliniat că deși, viciile fundamentale indicate sunt suficiente pentru anularea deciziei contestate, inclusiv în contextul în care instanța de judecată nu dispune, în contradictoriu cu soluția primei instanțe, de abilitatea de a substitui autoritatea publică la stabilirea amenzii, și faptul că în motivarea deciziei respective se invocă depunerea de către petiționarul Alexei Mîndru a unei petiții suplimentare la 04 decembrie 2019, prin care susține asupra prezentării unei înregistrări video, ce ar conține denumirea postului, denumirea emisiunii difuzate, data/ora, simbolul vârstei admise pentru vizionarea respectivului program și altele, fără, însă, ca Consiliul Audiovizualului să ofere o expunere asupra acestor circumstanțe în contextul în care învinuirile specificate supra, puse la baza constatării comiterii de către reclamantă a abaterilor imputate și sancționării acesteia, reieșeau, conform motivării deciziei, din imposibilitatea efectuării monitorizării și examinării argumentelor invocate de petiționarul Alexei Mîndru, fapt ce poate influența gravitatea faptelor imputate în vederea determinării aplicării sancțiunii.

În acest context, instanța de apel a notat că, Consiliul Audiovizualului nu a justificat motivul pentru care a admis petiția lui Alexei Mîndru din 06 noiembrie 2019, în contextul constatărilor expuse supra.

Prin urmare, deoarece instanța de judecată nu dispune de competența înlocuirii Consiliului Audiovizualului în calitate de autoritate împuternicită de lege de a constata comiterea de către furnizorii de servicii media a unor abateri pasibil de sancționare și nici de a determina sancțiunea ce urmează a fi aplicată, instanța de apel a menționat că, decizia contestată urmează a fi anulată integral, inclusiv în partea

consecințelor indicate ale sancțiunii aplicate, constatările contrare ale instanței de fond fiind neîntemeiate. Având în vedere că, argumentele Consiliului Audiovizualului privind probarea neasigurării de către reclamantă a unei copii de pe programul audiovizual difuzat la 02 noiembrie 2019, nu sunt determinante pentru constatarea legalității deciziei contestate, în condițiile în care instanța nu poate separa distinct anumite fapte incriminatorii și a le sancționa în detrimentul altora, atât timp cât ambele fapte reprezintă produsul procedurii administrative pornite pe baza petiției lui Alexei Mîndru.

La data de 23 noiembrie 2021 Consiliul Audiovizualului a depus recurs împotriva deciziei din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii, prin care cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „REFORMA ART” să fie respinsă, ca neîntemeiată (f.d. 172).

La data de 27 ianuarie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimată S.R.L. „REFORMA ART”, copia recursului depus de Consiliul Audiovizualului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 177).

Deși, la data de 31 ianuarie 2022 S.R.L. „REFORMA ART” a recepționat copia recursului, intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință, în care să-și expună opinia referitor la cererea de recurs depusă de Consiliul Audiovizualului (f.d. 178).

Examinând admisibilitatea recursului depus de Consiliul Audiovizualului în raport cu actele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele motive.

Din actele cauzei rezultă că decizia Curții de Apel Chișinău în prezenta cauză a fost pronunțată la data de 27 octombrie 2021 (f.d. 153, 154-165).

La data de 04 noiembrie 2021, prin intermediul poștei electronice dispozitivul deciziei din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificat Consiliului Audiovizualului (f.d. 169).

La data de 23 noiembrie 2021 Consiliul Audiovizualului a depus recurs împotriva deciziei din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii, prin care cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „REFORMA ART” să fie respinsă, ca neîntemeiată (f.d. 172).

Decizia motivată din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată Consiliului Audiovizualului la data de 29 decembrie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr. DS8005933194AS, anexat la actele cauzei (f.d. 171).

Însă, până la data examinării admisibilității recursului depus de Consiliul Audiovizualului de către Curtea Supremă de Justiție, recurentul nu a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel,

dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Raportat la cele expuse supra, este cert că legiuitorul a prevăzut depunerea recursului separat de motivarea acestuia, respectiv, termenul de declarare și cel de prezentare a motivării recursului curg din momente diferite (dies a quo), și anume: în temeiul art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, de la notificarea deciziei motivate a instanței de apel, sub sancțiunea art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ – recursul se declară inadmisibil, în special, dacă motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă, după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

Notificarea se dispune de instanța de judecată, prin alegerea unei modalități stabilite de art. 96 alin. (1) și art. 97 alin. (3) din Codul administrativ, prin urmare, termenul de depunere a recursului începe să curgă imediat din ziua următoare a aducerii la cunoștință a dispozitivului deciziei Curții de Apel.

Respectiv, notificarea deciziei motivate a instanței de apel participanților la proces, are drept scop comunicarea adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor textului cuprins în actul de procedură. Iar, întru confirmarea aducerii la cunoștință a actului de procedură participanților la proces, este necesar a fi anexată dovada recepționării acestuia la materialele cauzei.

Astfel, în privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează la art. 96 alin. (1), că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În sensul art. 246 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când: decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs; recursul este depus în mod repetat; recursul este depus de o persoană neîmputernicită; recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.245 alin.(1); motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin.(2); cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art. 244 alin. (2), art.233 alin.(1) și (2) și art. 234 alin. (2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție.

Potrivit avizului de recepție nr. DS8005933194AS, trimiterea poștală cu copia deciziei motivate din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, expediată la sediul Consiliului Audiovizualului – mun. Chișinău, str. Vlaicu Pârcălab, 46 a fost recepționată de către acesta la data de 29 decembrie 2021.

Din coroborarea prevederilor legale precitate cu circumstanțele factice constatate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că începutul curgerii termenului de depunere a recursului de către Consiliul Audiovizualului este ziua imediat următoare datei

calendaristice notificării deciziei motivate din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, adică ziua de 30 decembrie 2021, iar termenul limită de prezentare a motivării recursului fiind data de 28 ianuarie 2022, ora 24:00.

Însă, distinct acestor circumstanțe, recurentul Consiliul Audiovizualului nu a prezentat motivarea recursului la Curtea Supremă de Justiție până la data de 28 ianuarie 2022 și nici până la data examinării admisibilității recursului.

Instanța de recurs reține că, în recursul nemotivat, depus la data de 23 noiembrie 2021 Consiliul Audiovizualului a indicat în mod expres că își rezervă dreptul de a reveni cu o cerere de completare a cererii de recurs, după ce va fi adusă la cunoștința Consiliului Audiovizualului decizia motivată din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 172).

Mai mult, instanța de recurs reține că în interiorul termenului cuprins între 30 decembrie 2021 și 28 ianuarie 2022, Consiliul Audiovizualului a dispus de suficient timp pentru a întocmi și a depune la Curtea Supremă de Justiție recursul motivat împotriva deciziei din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că, rolul instanței de judecată este de a aduce la cunoștință persoanei despre emiterea hotărârii judecătorești, iar Consiliul Audiovizualului, fiind partea interesată în soluționarea prezentei cauze, urma să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță și anume, să depună cererea de recurs în termenul stabilit lege.

În corespundere cu prevederile art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Bună-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv și indiferent al Consiliului Audiovizualului, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

Contrar acestor prevederi legale, recurentul Consiliul Audiovizualului nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen și nu a depus recurs în interiorul termenului legal de 30 de zile de la notificare, termen imperativ prevăzut de lege.

La caz, Consiliul Audiovizualului a neglijat obligația de a se conforma prevederilor art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, adică de a prezenta motivarea recursului în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei motivate a instanței de apel.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că, importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției,

mobilizează cercetarea cauzei, totodată contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii de către participanții la proces de a se folosi cu rea-credință de drepturile sale procedurale.

Sub acest aspect, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată Consiliului Audiovizualului la data de 29 decembrie 2021 și prin urmare, recurentul avea obligația pozitivă de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO în cauza *Van Harn vs Germany*, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007, de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ignorat cu desăvârșire.

Astfel, recursul depus de Consiliul Audiovizualului împotriva deciziei din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, necesită a fi declarat inadmisibil, deoarece neîndeplinirea oricărui act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Consiliul Audiovizualului.

În conformitate cu articolele 230 și 246 alin. (1), (2) lit. e) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul depus de Consiliul Audiovizualului se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Aliona Miron

Nina Vascan